

ZAKON O INOVACIONOJ DJELATNOSTI

Uvaženi Predsjedniče Skupštine, poštovani poslanici,

Dinamičan razvoj i stalne promjene koje se dešavaju usled primjene novih tehnologija, inovacija i potreba novih generacija u svijetu zahtijevaju proaktivan pristup u kreiranju zakonodavnog okvira koji definiše i podsticajno djeluje na ovu oblast. Moderan zakonodavni okvir je ključan za povećanje konkurentnosti crnogorske privrede, i praćenje trendova na evropskom i globalnom nivou kako bi izbjegli stvaranje jaza ali i smanjili odliv visokokvalifikovanog kadra.

Dosadašnje iskustvo Crne Gore bazirano na implementaciji različitih programa za podsticanje inovacija, upućuje na zaključak da crnogorsko tržište ima potrebu za novim inicijativama i zakonodavnim okvirom. Crna Gora ima izuzetan potencijal za kvalitetniji razvoj, što pokazuje i činjenica da smo prva zemlja, kandidat za Evropsku uniju, koja je usvojila Strategiju pametne specijalizacije. Ovaj razvojni dokument je usvojen prije godinu dana, a u decembru 2019. je verifikovan i od strane Evropske komisije. Usvajanjem ove Strategije, Crna Gora je definisala okvir za budući razvoj kojim će se naše jake tradicionalne grane privrede (energetika, poljoprivreda i turizam) osnažiti kroz primjenu novih tehnologija, inovacija i digitalne transformacije, a ICT postati nova snažna privredna grana.

Danas sa ponosom možemo reći da se Crna Gora nalazi na prekretnici u ovoj oblasti jer se na više institucionalnih nivoa intenzivno preduzimaju mjere izgradnje funkcionalnog nacionalnog inovacionog ekosistema. U tom pravcu predviđeno je i formiranje nove institucije – Fonda za inovacije - koji će obezbjeđivati sredstva za razvojne projekte i sprovoditi mjere državne politike.

Ovim prijedlogom Zakona o inovacionoj djelatnosti:

- Uređuje se nacionalni inovacioni ekosistem usklađen sa međunarodnim standardima i potrebama našeg društva;
- Jasno se identifikuju subjekti koji obavljaju inovacionu djelatnost, subjekti koji obezbjeđuju inovacionu infrastrukturu i subjekti koji ulažu u inovacionu djelatnost.
- Utvrđuje se nadležnost Savjeta za inovacije i pametnu specijalizaciju koji koordinira sprovođenje politika u ovoj oblasti.
- Osniva se Fond za inovacije, koji će sprovoditi programe za razvoj inovacione djelatnosti i vršiti monitoring implementacije projekata. Takodje, Fond će biti i ključno operativno tijelo za implementaciju Strategije pametne specijalizacije.
- Po prvi put se zakonskim rješenjem u pravni sistem uvode pojmovi koji se dugo koriste u svijetu a važni su za funkcionisanje i uređenje inovacionog ekosistema.

Novi zakonski okvir značajno će doprinijeti podizanju kapaciteta za privlačenje EU i drugih fondova, prvenstveno u području istraživanja i razvoja kao i inovativnog preduzetništva.

UTICAJ I EFEKTI ZAKONA

Usvajanjem ovog prijedloga Zakona očekuje se:

- Razvoj efikasnog inovacionog ekosistema u cilju jačanja konkurentnosti domaće privrede
- Jačanje saradnje između privatnog i javnog sektora sa naučnoistraživačkom zajednicom;
- Bolja koordinacija i unapređenje nacionalnih instrumenata podrške za inovacije što će u konačnom doprinijeti efikasnijem korišćenju sredstava državnog budžeta ali i evropskih fondova.
- Kreiranje pretpostavki za širu primjenu inovacija u svim segmentima društva, što je preduslov za dostizanje evropskog standarda života.

Benefite ovog zakona će imati inovativna privreda kroz povećanje konkurentnosti, kreiranje novih radnih mjesta, privlačenje investicija i povećanje prihoda. Važan aspekt efikasnog inovacionog ekosistema jeste i kreiranje novih startupova koji su nosioci digitalne i ukupne transformacije privrede od tradicionalne ka modernoj, tržišno orijentisanoj i uspješnoj ekonomiji.